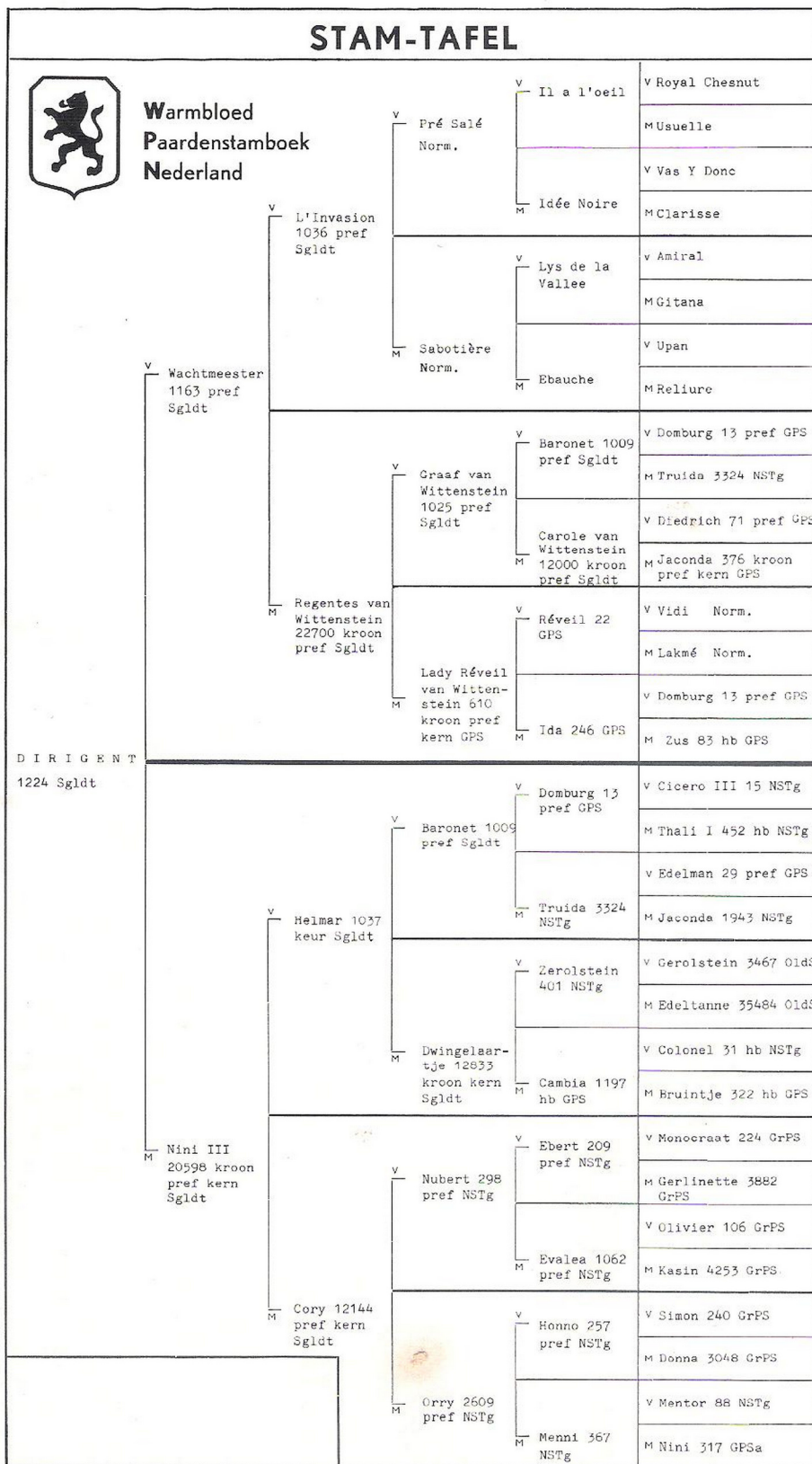

IN DE STRENGEN

43e jaargang nr 5 - 26 februari 1976

Het basispaard

Sinds een tiental jaren zijn we met elkaar ijverig bezig om van het voormalige warmbloedbedrijfspaar een Nederlands Rijpaard en een Nederlands Tuigpaard te maken. Het lijkt ons nuttig om nu even een pas op de plaats te maken en ons te bezinnen.

De weg naar het *tuigpaard* is aangegeven door de invloed van de legendarische hengst Oregon. Deze basis is smal, te smal eigenlijk. Nu kunnen we wel achen-wee roepen, dat we de Domburglijn niet rechtstreeks in stand gehouden hebben b.v. via Amburg-Uron, (Edeling en Edelman van Buynsters stammen hiervan af) maar dat is nu eenmaal voorbij. Het is om deze reden, dat de fokleiding zoekt naar een middel, voor de vernieuwing, de veredeling van de tuigpaardfokkerij, en meent dat middel gevonden te hebben in de inschakeling van hackney-bloed. Evenals bij het gebruik van Volbloed t.b.v. de rijpaardfokkerij (waarover straks) moeten de tuigpaard-fokkers zich goed bewust blijven, dat we geen hackney's willen fokken; ook geen namaak-hackney's. Neen, we moeten trachten door verdunning van het hackney-bloed zo snel mogelijk enige verdeling van het tuigpaard te verkrijgen.

Maar het moet wel het eigen Nederlandse tuigpaard blijven, met een gouden karakter, humeur, temperament en bewegingsvorm.

Teneinde de tuigpaardfokkerij van een voldoende brede basis te voorzien om ingeval blijkt dat ergens een beetje de verkeerde weg is ingeslagen (b.v. teveel hackney-invloed) is het nodig dat het *basis-paard met een landbouw-tuigpaard-inslag*, een plaats behoudt.

Namen: Baldewijn, Bastiaan, Folio en Hidalgo.

De *rijpaardfokkerij* (breder van opzet) komt voort uit enerzijds het zware Groninger landbouwpaar (sterk gespierde achterhand, minder ontwikkelde voorhand), anderzijds het Gelderse landbouwrifpaard (goed ontwikkelde voorhand, wat minder gespierde achterhand). Bij de omvorming blijft in de eerste generatie (F 1) de volbloedhengst beste gebruikspaar te geven, vooral bij het zware Groninger merriemateriaal. Bij het Gelderse paard, waarin reeds wat rijpaardenbloed voorkomt (Normandisch, Holsteins) blijkt de rijpaardhengst met veel of weinig volbloed in de afstamming, goed tot beter te voldoen. Door de successen met de F 1-producten kwam de volbloedhengst sterk in de publiciteit. Daardoor zijn veel fokkers met hun merrie naar de volbloed getrokken, ook met merries die kwa formaat en postuur daarvoor eigenlijk niet geschikt waren. In woord en geschrift o.m. in de artikelen van drs. P. van Schaik, oud-veterinair adviseur van de jury, is hier-tegen de laatste jaren gewaarschuwd. Met succes overigens.

Om korrigerend te handelen bij de fokkeuze staan de fokkers twee wegen open,

nl. ofwel de zware rijpaardhengst, ofwel de nog aanwezige hengsten van het *basistype met een rijpaard-inslag*.
 Namen: Commandant (Holsteiner invloed), Dirigent (Norm. invloed), Fortuin (Norm. invloed), Goudsmid (Holst. invloed), Heemraad (Norm. invloed), Hugenoot (Norm. invloed), Ulex (Norm. invloed) en Waldo (Domburg-lijn met Norm. invloed).

Aangezien het overgrote merendeel van de paardengebruikers weinig tot zeer weinig instructie heeft gehad, vaak ook weinig tijd voor de rijderij beschikbaar heeft, menen wij er goed aan te doen om de fokkers nog eens te wijzen op de voorraad uitstekende eigenschappen die in de hengsten van het basistype en de oude bloedvoering aanwezig zijn. De tuigpaardfokkerij is ermee gediend, want die behoeft verbreding van de basis. De rijpaardfokkerij kan er een nuttig gebruik van maken, vooral wanneer de merrie te hoog in het bloed is uitgemetseld. We hebben dan ook gemeend om deze keer de ereplaats in de etalage van ons blad, nl. de voorpagina, beschikbaar te mogen stellen voor een hengst van de oude bloedvoering met een rijpaard-inslag vanuit de L'Invasie-lijn. Het is de hengst *Dirigent* 1224 Sgldt naar een kleurendia van Ellen van Leeuwen. De eigenaar van *Dirigent* is de heer A. G. van Heijst te

Nuene. Zijn stamtafel drukken we hierbij af. Een bespreking van de moederlijn, de eigenlijke merriestam voegen we hieraan toe.

In 1903 werd bij de heer H. R. Huet te Duiven (Gld.) een bruine merrie geboren. Ze stamde af van de zwarte hengst *Indianer*, een import uit Oldenburg, 1,65 m stokmaat. Op 3-jarige leeftijd werd deze merrie in het Gelders Paardenstamboek ingeschreven als *Warda* nr. 122, stokmaat 1,62 m. Ze was toen eigendom van de heer H. A. Everts te Westervoort. Gepaard met de Oostfriese import Adonis (1,63 m) bracht zij *Nini* nr. 367 GPSa. Dit is een van de grondlegsters van de fokstal Thedinghsweert in Kerkavezaath. *Nini* bracht met *Mentor* (ook de vader van de beroemde Gelderse hengst *Colonel!*) in 1911 de merrie *Menni* 367 NSTg (1,64 m). Gepaard met de preferente Honno (zoon van de Groningse *Simon*) bracht *Menni* in 1927 *Orry*, in het NSTg ingeschreven onder nr. 2609 op naam van de heer van Beuningen. Deze *Orry* ging later over in handen van de heer M. van Schothorst te Bennekom. De heer van Schothorst liet haar dekken door de preferente *Nubert* (grootvader van *Oregaon*) en uit die combinatie werd in 1938 de merrie *Cory* geboren. Op 3-jarige leeftijd op naam van de heer C. Hogendoorn - Utrecht ingeschreven, 1,57 m. *Cory* heeft later bij

de heren Gebr. Broers - Benningbroek nog een vruchtbaar leven geleid. Haar allerbeste dochter is *Nini III* 20598 Sgldt, 1,60 m, geb. 1949, v. *Helmar - Baronet - Domburg*. Deze *Nini III* heeft alle kampioenschappen behaald die er te behalen waren. Ze was eigendom van de Gebr. Broers en de grootste fokker en opfokker die de V.L.N. gekend heeft, de heer C. Hogendoorn - Utrecht. Met *Wachtmeester* bracht *Nini III* de hengst *Dirigent*.

Als we zijn afstammingstableau overzien dan valt het op, dat een aantal gerenommeerde lijnen en stammen in *Dirigent* bij elkaar komen. Een drietal kunstenaars op het gebied van de fokkeuze heeft zich hiermee bemoeid, nl. van Beuningen - Thedinghsweert, van Binsbergen - Wittenstein en Hogendoorn - Utrecht/De Bilt. Via *Wachtmeester* komen we 2 x Normandisch bloed tegen (*L'Invasion* en *Réveil*). De Domburglijn 2 maal, aangevuld met nog eenmaal via *Helmar - Domburg*. De *Nubert - Ebert* lijn getuigt eveneens van hardheid en kwaliteit.

Al met al blijft *Dirigent* een interessante hengst, ook in 1976.

Vermond.

FOKKERS OPGELET

Fokstal 'De Braak'
stelt ter dekking
beschikbaar:

Rijpaardhengst
NOTARIS, 1.67 m.
V. Courville xx
M.V. Polaris,
bekend om springcap.
Sleen A-premie.

Tuigpaardhengst
HOOGHEID
Alom bekend om
zijn enorme
gangen.

New-Foresthengst
ALFRED PRETTY, 1.38 m.
1e premie-hengst.
Verrichtingsproef
A-premie.

In de volgende 'In de Strengen' zult u nadere inlichtingen krijgen omtrent de te houden show-dagen, alsmede dekgeld enz.
 Voor de te dekken merries 2 x 24 uur van te voren bellen 05427 - 1271.

Beleefd aanbevelend,
FOKSTAL 'DE BRAAK'
Wiene (Ambt Delden)

Buningh

klassieke meubelen

Komplete advisering en verzorging van het klassieke interieur
 Nw. Binnenweg 190 en 195 (3 etages) • Rotterdam • Tel. 010-769122*

bakker zadelmakerij hilversum

de specialist in ruitersportartikelen met de beste kwaliteit.

complete uitrusting voor man en paard uit voorraad leverbaar.

rijjasjes, rijbroeken, caps, laarzen (leer-rubber)
 sporen, rijzweepen, rijzadels, hoofdstellen - bidden,
 paardedekens, kadoartikelen, concourstuigen
 (op bestelling). voor verdere informatie:
fa. bakker lederwaren - zadelmakerij,
 gijbr. van amstelstraat 67, hilversum, tel. 02150-14693.

Paardensportartikelen 'de Heimolen'

Specialist op het gebied van ruitersport
 o.a.: rijkleding - zadels - tuigen - dekken, enz.
 Met eigen reparatie-afdeling

Donderdagsmiddags
 gesloten

C. Hopmans
 Huybergsebaan 502
 via de weg Bergen op Zoom -
 Huybergen
 Telefoon 01640 - 40839